
IN MEMORIAM

Egy elkésett nekrológ...

ŐRI LÁSZLÓ

Bp. 1909. április 13. – Csobánka 2009. március

Barlangász, hegymászó, 1929-ben vált tagjává a Pannónia Turista Egyesület Barlangkutató Szakosztályának, s ekkor ismerkedett meg a Pálvölgyi-barlanggal, ahol hamarosan barlangtúrákat is vezetett. Barlangi vezetéseinek tizenöt éve alatt (1944-ig) több, a barlang bejárását megkönnyítő munkában is részt vett. A Sextagonból jobbra, a Színház-terembe vezető folyosó feltárásában és kibontásában is közreműködött, ezt a szakaszt róla nevezték el Őri-folyosónak. Az 1930-as évek második felében Frank Gyulával kiépítették a Tyúklétrát, és ezzel lehetővé vált a körforgalom a Peti-folyosón át vissza a Lóczy-terem felé. Ők építették be a az elhagyott barlangszakasz világításának lekapcsolását lehetővé tevő villanykapcsolókat is. Őri László a barlangnál töltött évek alatt több jeles személyiséggel találkozott, így pl. Cholnoky Jenővel, Lóczy Lajos fiával, Kadić Ottokárral, Kessler Huberttel, Strömpl Gáborral és másokkal.

1938–1944 között az Ágasvári menedékház gondnoka is volt. 1934-től aktív hegymászó. Megmászta a Magas-Tátra több csúcsát, az Alpokban pedig a Hauerkougelt, a Hochgeigét és a Wildspitze-t. Részt vett a Horthy-csúcson a felállításra kerülő kereszt helyének kiépítésében 1943. VIII. 8-tól), majd a kereszt felállításában. 1944-ben az MTSZ szervezésében egy mentési versenyt rendeztek több egyesület mentőcsapatának. A vetélkedő a Csúcshegyi menedékháznál kezdődött, ahol egy borítékban kapták meg a feladatokat. Ebben az állt, hogy a feltételezett sérültet az elsősegély után a Pálvölgyi-kőfejtőbe kellett szállítani. Őri László csapatával kötélpályát épített ki a kőfejtőben és egy általa tervezett mentőüléssel mozgatták a sérültet. Gyakorlatukkal elnyerték a rendező szervek dicséretét. A sérültet Őri a hátán hozta le a sziklafalon. Mindketten kötélgyűrűben ültek és karabiner-fékkal történt az ereszkedés. Ankner Bélával azt tervezték, hogy 1944-től a Békás-szorosban az Oltárkő tetejére egy országzászlót helyeznek el, amelyet az egyesületek évente felváltva vittek volna fel a csúcsra. Ezt a tervüket azonban a háborús helyzet alakulása már nem tette lehetővé.

1949-től motoros túrázó, előbb az MHS motoros klub, majd a BHSC, végül az ÉDOSZ keretében.

2004. VI. 23-án a Pálvölgyi-barlang felfedezésének 100. évfordulója alkalmából a barlangnál rendezett konferencián, mint a legidősebb barlangászt köszöntötték. A Magyar Hegymászástörténelmi Társaság Örökös Tiszteletbeli Tagja.

Neidenbach Ákos

OLDAL GYÖRGY
1959–2011

Oldal György személyében értékes, nagy szaktudású tagját veszítette el a barlangásztársadalom. Ereje és alkotóképessége teljében távozott: tele volt tervekkel, amelyeket már nem valósíthat meg. Gyuri barátunk fiatal kora óta a barlangok szerelmese volt, szabad idejének nagy részét a barlangok kutatásával, képződésük rejtelseinek vizsgálatával töltötte. Szakképzettsége, a geodézia, a térképészeti ismeretek nagy segítséget nyújtottak a föld alatti világ megismerésében, az elrejtett járatok felderítésében. Fáradságot nem ismerő munkája és precizitása eredményeképpen pontos barlangtérképek születtek, de ennél is nagyobb értéket jelent, hogy a barlangjáratokat a felszíni térképekre vetítette. Nagy vágását, a Tereszténye alatti karsztvidéken valószínűsített barlang feltárását másokra, fiatalokra hagyta.

A barlangkutatással az 1970-es évek közepén találkozott, a Szabó József Geológiai Technikum tanulójaként. Ekkor az Óbudai Kinizsi Barlangkutató Csoporthoz csatlakozott, de rendszeresen részt vett a tatai Megalodus-barlang feltárásában is. 1980 és 1994 között a Vértes László Barlangkutató Csoport, majd a Gerecse Barlangkutató Egyesület tagjaként a Gerecse barlangjainak feltárásán dolgozott. 1994-től a Pagony Barlangkutató Csoporttal a budai barlangok feltáró kutatását végezte, de jelentős volt a cserszegtomaji és aggteleki kutatásokhoz végzett segítő szakmai munkája is.

Jó és megbízható barátot veszítettünk el, akire mindig számíthattunk: ő volt az, akire még a sivatagban is bárki rábízhatta volna a kulacsát.

Janata Károly–Juhász Márton

VUKOV PÉTER
1947–2011

Okleveles földmérő mérnök, ebben a munkakörben dolgozott Pécsen, majd Kaposvárott nyugdíjba vonulásáig. Aktív természetjáró, bronz, ezüst és arany jelvényes túravezető, a Somogy megyei Természetbarát Szövetség elnökségi tagja, főtitkára, elnöke, a Meteor Természetbarát Szervezetek Országos Szövetsége elnökhelyettese. Számos túraútvonal létrehozásában (pl. Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kék-túra, Dél-dunántúli Piros-túra) vett részt, számos természetjáró kiadvány szerzője, szerkesztője, többek között az Eszperantó Világkongresszusra 1983-ban jelent meg Magyarország látogatható barlangjai c. kétnyelvű kiadványa, többnyelvű barlangos szótára. Több barlangos kirándulást szervezett Ausztriába, mecseki barlangos túrákat kínálva cserébe.

A barlangokkal az 1960-as évek elején ismerkedett meg Budapesten. Társaival rendszeresen túrázott a Mátyás-hegyi-, Szemlő-hegyi-, Pál-völgyi-barlangban, a solymári Ördöglyukban, a Hétlyuk-zsombolyban stb. Részt vett a Mátyás-hegyi barlangász öltöző építési munkáiban, valamint a Mátyás-hegyi-barlang poligon-felmérési munkáiban is.

A Társulatnak és a Mecseki Karsztkutató Csoportnak 1963 óta haláláig volt tagja.

Laufer Csaba–Rónaki László

BODONY SZILÁRD
1973–2011

Olyan valakit ragadott el közülünk a halál, akit még nagyon nem kellett volna; akiről senki sem tételezte föl, hogy időnek előtte itt hagy minket.

Egy Molnár János-barlangban tett bűvartúra után 38 évesen váratlanul távozott közülünk a barlangok, a hegyek és a vizek mélyének igaz, elkötelezett barátja: Bodony Szilárd. Vegyésznek tanult és középiskolás korában ismerkedett meg a barlangok világával. Nem sokkal később, még katonaként, ha lehet egy még csodálatosabb közeg fogadta be és ejtette rabul végleg: a víz. De mielőtt még végleg elmerült volna, gyorsan túljutott száz ejtőernyős ugráson is, ezt kevesen tudták róla. A kilencvenes évek elejétől az Amphora, majd a Kékség bűvéraival merült nyílt vizen és barlangokban, ahol csak lehetett, emellett alapító tagja volt az Autonóm Búvár Klubnak. Már életében legendák születtek végtelen türelméről, amellyel nem egy arabot kergetett egyiptomi bűvartúráin a végső kétségbeesésbe. Részt vett délafrikai víz alatti régész-expedícióban, ahol életét nem féltve, egy pillantra sem elveszítve hidegvérét, mentette meg társait egy szál seprűvel a kezében egy fekete mambától. Oszlopos tagja volt a fénykorát élő Plózer csoportnak, így ott volt minden Tapolcai-tavasbarlangi és Rákóczi-barlangi merülésnél, de sokat járt Erdélyben, a Morva-karszton, merült Franciaországban és Boszniában is. A közelmúlt legjelentősebb kihívása az Izvernai-barlangrendszer víz alatti részeinek kutatása volt számára, amelynek szifonon túli részéről csodálattal hallgattuk történeteit. Bűvartársai egybehangzó véleménye szerint jó volt vele merülni, a vízben a legnehezebb körülmények is könnyű ösvénnyé váltak jelenlétében.

És ha valaki e sorokat olvasván azt gondolná, egy ilyen kegyetlenül rövidre szabott életbe több nem fér bele, e sorok ezzel itt véget is érnek, hát téved!

Szilárd a MAFC barlangkutató csoportnak (később Tizek Háza) is meghatározó tagja volt, részt vett a legtöbb hazai és külföldi akcióban. Együtt bivakoltunk a Fekete-barlang kutató-térképező expedíciói során, a Gortániban és még ki tudja hány helyen. Húzta a vödört a Bakonyban és gyakorlatilag az összes alsó-hegyi zomboly mellett felállította bográcsát („még egyet rotytan!”), hogy hajnalban a kellően kitaró közönség számára főztjét kínálja. A Lakatos kupák szervezésének egyik fő motorja, örökösen a háttérben munkálkodó kulcsembere volt. Életének utolsó hónapjaiban két egymást követő albániai barlangkutató expedíció résztvevője volt, az érintetlen magashegyi karszt valósággal elbűvölte, második alkalommal már az őt mindenben szinte feltétel nélkül támogató párját és nagyfiát is magával vitte. Hajtotta a megismerés vágya, hogy megismerjen új túraterületeket, majd utóbb távoli egzotikus tájakat is. Már hónapok óta kitaróan készült, hogy mind fizikailag, mind tudásban meg tudjon majd felelni a Pápua Új-Guineába szerveződő nemzetközi expedícióban vállalt feladatainak, de a sors ezt a lehetőséget már nem adta meg neki.

Emberszeretetéből, humánumból fakadt önzetlensége és segítőkészsége. Ha valahol segítségre volt szükség, ő ott termett az elsők között. Részt vett az Esztramosi-barlangban rekedt könnyűbúvár életének megmentéséért öt napon át folytatott kemény, de végül sikeres küzdelemben is, amelyet az egész ország aggódva figyelt.

Távozása nemcsak a családjában hagy pótolhatatlan űrt maga után – három gyermeke maradt árván –, de a barlangász és/vagy bűvartársai körében is, akik szívükben, lelkükben megőrzik, nagyon-nagyon sokan megőrzik emlékéit. És akire emlékeznek, az nem hal meg igazán. Most már csak ennyit tehetünk érted.

*MAFC Barlangkutató Csoport – Tizek Háza
Plózer István Víz alatti Barlangkutató Csoport*

BERNARD URBAIN
1952–2011

Szomorú kötelességnek teszek eleget, amikor e búcsúztató sorokat írom. Bernardnak sok magyar barátja volt és többször járt Magyarországon is, legutoljára 2007-ben, a 11. Nemzetközi Barlang Mentő Konferencia alkalmából. Egészen fiatalon, 15 éves korában kezdett barlangászni és az elmúlt évtizedek során a belga és a nemzetközi barlangász társadalom egyik meghatározó alakjává vált. Mint közülünk oly sokan, először ő is a kalandot kereste. Így lett részese sok belgiumi és külföldi barlangász akciónak, expedíciónak. 1971-ben kezdte meg azt a fegyveres katonai szolgálat helyetti polgári szolgálatot, amelyet a belga katasztrófavédelmi szervezetnél töltött. Itt találkozott Dimitri de Martinoffal és André Slagmolennel, a barlangi mentők vezetőivel. A találkozást követően egyenes út vezetett a barlangi mentéshez, amelybe 1973-ban kapcsolódott be. Az aktív mentési tevékenység mellett magára vállalta a kapcsolódó adminisztráció hálátlan feladatának ellátását is. 1984-ben technikai vezető lesz, majd az 1987-ben Cividaleban (Olaszország) tartott 7. Nemzetközi Barlangi Mentő Konferencián tagja lesz a Nemzetközi Barlangtani Únió (Union International of Speleology – UIS) Barlangi Mentő Bizottsága (Cave Rescue Commission – CRC) ügyvezetésének. Mindezek mellett egyik létrehozója az 1984-ben megalakult Union Belgian of Speleology-nak (UBS). Különböző posztokon a UBS vezetőségi tagja volt 1989–2004 között: főtitkár 1989–1995 és 2003–2004 között, elnökhelyettes lett 1996-ban és elnökké választották 1998-ban. Más területeken is bekapcsolódott a nemzetközi szervezeti életbe: 1990–1992 között alapító titkára volt az Európai Barlangász Szövetségnek (European Speleologist Federation, ESF). Már hosszan elhúzódó betegsége kezdetén tisztában volt a várható végkimenetellel, ezért megvált hivatalos beosztásaitól, de az aktivitással nem hagyott fel. Arra törekedett, hogy minden nap megvalósítson valamit terveiből és szinte az utolsó pillanatig túrázott, barlangászott, dolgozott – többek között az UIS CRC történetének feldolgozásán. A belga és a nemzetközi barlangász társadalomhoz hasonlóan a magyar barlangászok is tisztelettel őrzik emlékét ennek a nagyszerű társuknak, aki a barlangászat, a szervezeti élet és a barlangi mentés területén nyújtott átlagon felüli teljesítményével méltán írta be nevét a barlangász történelembe.

Hegedűs Gyula

KARST *and* CAVE

Published by the Hungarian Speleological Society
and the Karst and Cave Foundation

CONTENTS

STUDIES	
<i>50 years of the Karst and Cave</i> (Karszt és Barlang)	2
<i>K. Székely</i> : The Role of D. Balázs in the Founding and Developing of Karst and Cave	3
<i>L. Gaál</i> : Tree Mold Caves in Hungary and around the World	7
<i>P. Gadányi</i> : River Erosion Caves in Basaltlava of Different Structure in the Jökulsárgljúfur Canyon, Iceland	17
<i>B. Muládi-Z. Csépe</i> : Application of Wireless Sensor Networks in Cave Research	29
<i>M. Veress-K. Péntek-R. Schläffer-Z. Mitre</i> : The Effects of Intensive Rainfall on Karst Forms	41
REVIEW	
<i>Z. Szabó</i> : Cleaning up Contaminated Caves of the Csókavár Quarry in Üröm	51
<i>A. Sz. Bereczky</i> : Presence of Sparrow-Hawk in Cave	57
<i>P. Tarsoly</i> : Datas to the Geographical Situation of Vas Pál Hole Cave in Kemenesalja	59
<i>R. Kovács</i> : A One Kilometer New Part in the Ariadne Cave-System	65
<i>Gy. Dénes</i> : Caves and Cave Names of Borzova	69
<i>Karst and Cave Research News from Hungary</i>	
50 years of the Hungarian Caves Rescue (<i>Gy. Hegedűs</i>)	71
Report on the „100 Years of the Organized Speleology in Alsó-hegy and the Meteor Cave was Discovered 50 years ago” Scientific Meeting and the Opening of the Permanent Exhibition (<i>J. Stieber</i>)	72
Awards	74
Chronicle of Rescues – 2011 (<i>Gy. Hegedűs</i>)	74
Number of Visitors in our Showcaves	76
<i>Our Society's Life</i>	
General Assambly (<i>N. Fleck</i>)	77
Commemorations	77
Awards (<i>Dr. Gy. Dénes</i>)	78
55. Caving Day (<i>B. Kosztra</i>)	79
Professional meeting of speleologists (<i>N. Fleck</i>)	80
Study Trips of the Society (<i>N. Fleck</i>)	81
The results of the J. Chohnoky Karst and Caving Competition (<i>K. Takácsné Bolner</i>)	87
<i>Our Cavers Abroad</i>	
12. International Conference of Cave Rescue – Dryanovo, Bulgaria (<i>Gy. Hegedűs</i>)	91
<i>Bookshelf of the Speleologist</i>	15, 16, 40, 50, 93, 94
OBITUARIES	
L. Őri (1909–2009)	95
Gy. Oldal (1959–2011)	96
P. Vukov (1947–2011)	96
Sz. Bodony (1973–2011)	97
B. Urbain (1952–2011)	98

A kiadvány megjelenését támogatta: Gyúró Lehel Gábor

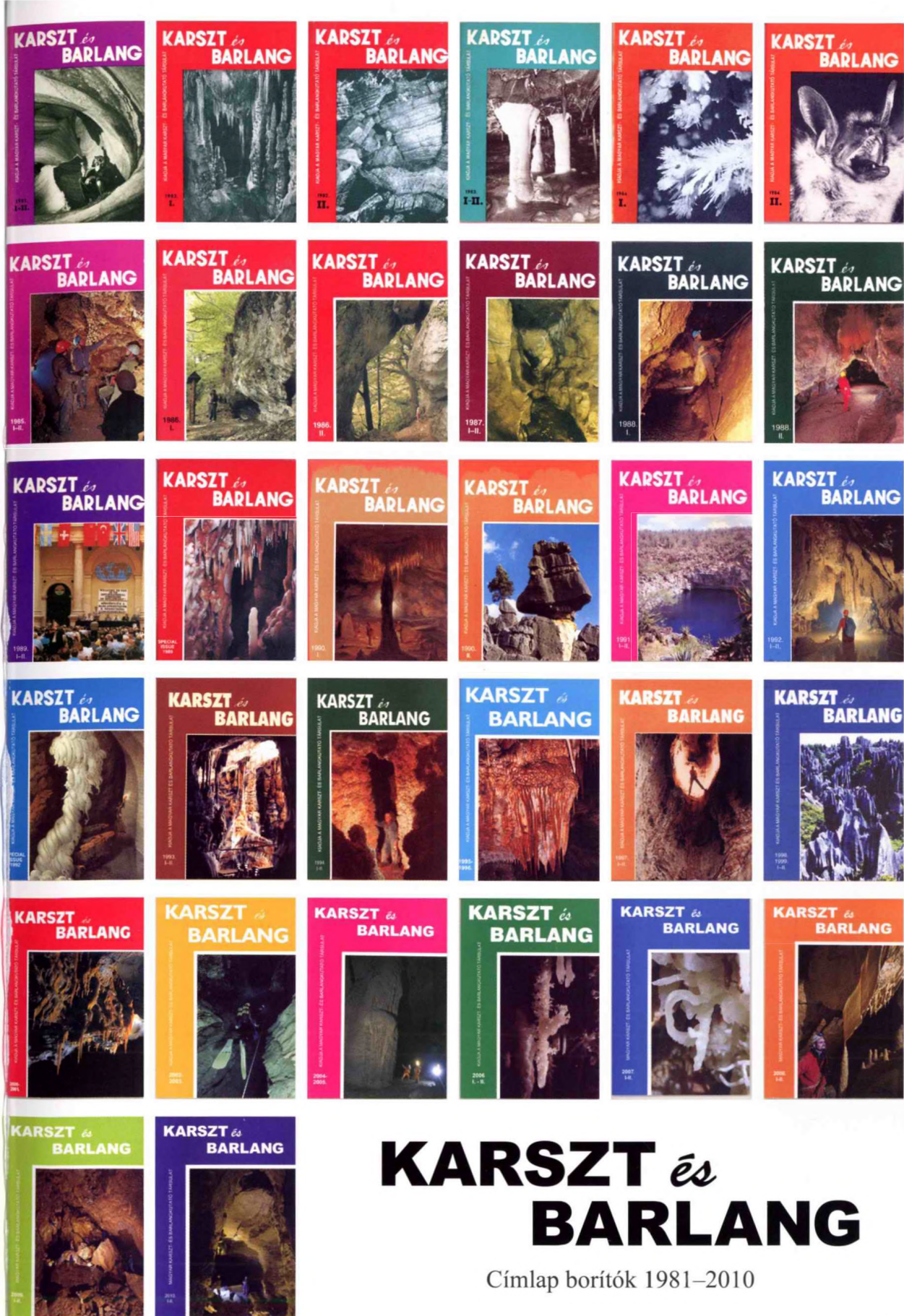
Főszerkesztő – Editor
Hazslinszky Tamás

A szerkesztésben közreműködött
Fleck Nóra

Szerkesztőség
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.
Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495; e-mail: mkb1@t-online.hu

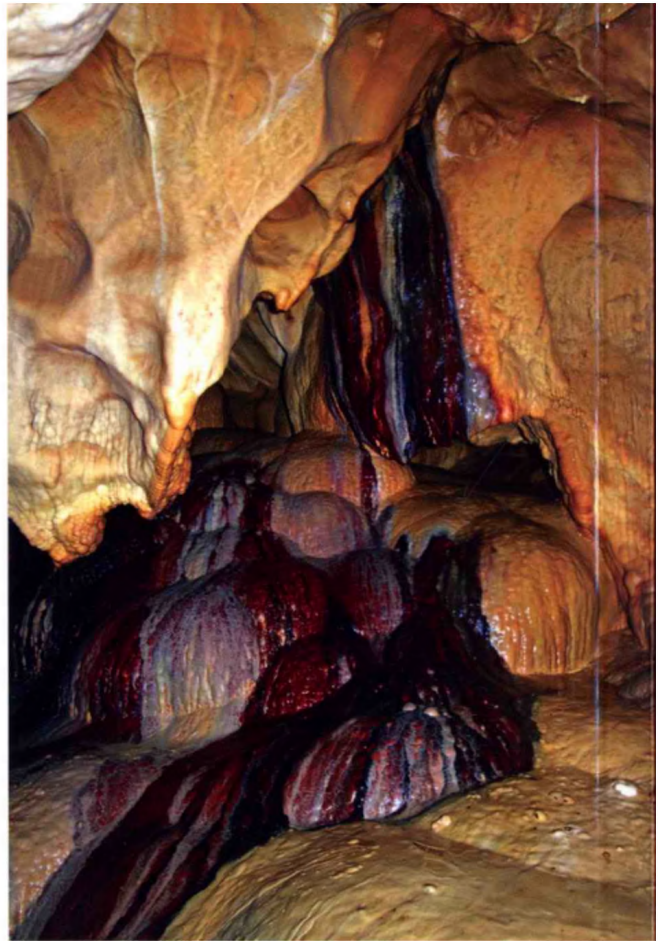
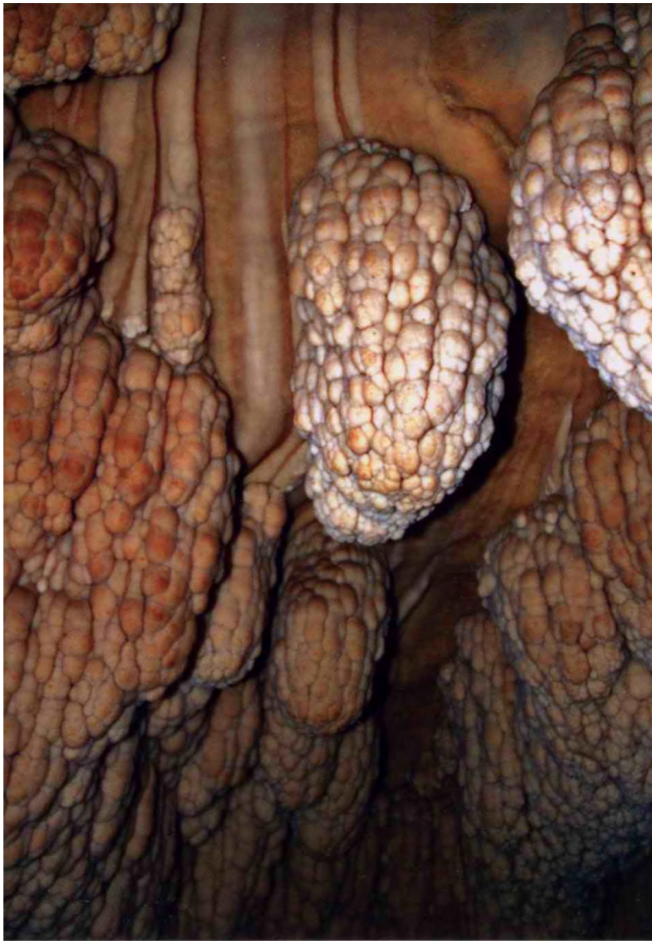
Nyomdai előkészítés, tipográfia
Vári András (e-mail: variandras@falevelek.hu)

KARSZT és BARLANG

Címlap borítók 1981–2010

Ariadne-barlangrendszer, Legény-barlang, Denevér-ág
Kovács Richárd felvételei

